

Državni izpitni center

0 0 1 J 3 2 1 5

001

Višja raven

MADŽARŠČINA

Navodila za ocenjevanje in točkovnik

IZPITI IZ TUJIH JEZIKOV ZA ODRASLE

Izpitna pola 1**BRALNO RAZUMEVANJE**

Po presoji upoštevamo vse pravilne in smiselne odgovore, tudi če niso navedeni v rešitvah. Za slovnične in pravopisne napake ne odštevamo točk. Upoštevamo tudi napačno zapisane besede, razen če se le-te pomensko razlikujejo od pravilne rešitve.

Odgovora ne upoštevamo v primeru, ko kandidat/ka odgovarja s celo serijo stavkov, čeprav se v njih pojavi pravilni odgovor.

1. naloga**Úszik a baba**

1. Az anyukák azért nem viszik szívesen pici gyereüket úszni, mert klóros víz megy a szemükbe, vizet nyelnek, megfáznak, középfülgyulladásuk lesz.
2. A szakkönyvek egy három hónapos csecsemű esetében az egyenletes meleget, a nyugalmat, a pihe-puha takaróval borított ágyat ajánlják.
3. A Termálfürdő.net internetes oldal arról számol be, hogy a legközelebbi rokonaink, a gorillák és a csimpánzok utálják a vizet.
4. Ha a csimpánz beleesik a vízbe, pánikba esik és elmerül.
5. Az ember imádja a vizet, szeret mosakodni, pancsolni, strandolni, úszni.
6. A „vízimajom elmélet” az emberi újszülöttekről azt mondja, hogy a csecsemőket három hónapos korukig nyugodtan a vízbe lehet dobni, mert nem fulladnak meg.
7. Cook kapitányt a Hawai szigetcsoportokon az döbbsentette le, hogy az újszülöttek a hátukon fekve lebegnek a meleg áramlatban és a lagúnákban.
8. Az újszülöttek számos meleg tenger vagy folyó mellett élő természeti népeknél előbb tanulnak meg úszni, mint járn.
9. Az oktatók tapasztalatai azt mutatják, hogy azok a babák, akik már kis korukban elkezdtek úszni, több szempontból is előnyben vannak kortársaikkal szemben.
10. Az úszó babák edzettebbek, ellenállóbbak a betegségekkel szemben, és közvetlenebbek a kortársaiknál.
11. Nagyjából 6-7 hónapos korukig zárják el külső ornyílásukat az újszülöttek.
12. A merülés a csecsemők számára már egy jól megszokott mozgásra hasonlít, hiszen az anyaméhben is hasonló élményben volt részük.
13. Ha a gyerekek lemerülünk a víz alá, a szája és a szeme nyitott marad.
14. Az úszásórakon a medencében csak a babák, a szülők és az oktató tartózkodjon.
15. Az úszásórák előtt a gyerekeket ne etessük meg.

(15 točk)

2. naloga**A leghíresebb keleti gyors nyomvonalán**

1. Hamis
2. Hamis
3. Hamis
4. Igaz
5. Hamis
6. Igaz
7. Hamis
8. Igaz
9. Nincs a szövegben
10. Hamis

(10 točk)

Skupno število možnih točk pri izpitni poli 1 je 25.

Izpitna pola 2**Rešitve****1. naloga**

1. házam
2. Marikáé
3. barátñójéról
4. kutyái

A pontok száma: 4

Maksimalno število točk: 4

2. naloga

1. Kati senkivel sem ment színházba./ Kati nem ment el színházba.
2. Hallom te sem vettél neki semmit születésnapjára.
3. Nem oldotta meg ügyesen a feladatot.

Pri vsakem odgovoru sta možni 2 točki. Ena se dodeli za jezikovno pravilnost, druga za pravilno obliko povedi.

A pontok száma: 6

Maksimalno število točk: 6

3. naloga

1. a
2. d
3. d
4. c

A pontok száma: 4

Maksimalno število točk: 4

4. naloga

1. Bánatosan
2. Kézen
3. Nincs kihez
4. Hetente

A pontok száma: 4

Maksimalno število točk: 4

5. naloga

1. ... ha nem kellett volna megírnom a szeminárium dolgozatomat.
2. ... megbukjak a vizsgán.
3. ... súlyosan megsérüljünk a balesetben.

Pri vsakem odgovoru sta možni 2 točki.

A pontok száma: 6

Maksimalno število točk: 6

Skupno število možnih točk pri izpitni poli 2 je 24.

Izpitna pola 3

SLUŠNO RAZUMEVANJE

Besedilo A

Transkripcija**Éltető színek**

Ha a praktikussági szempontokon túl a hangulatteremtésnek is fontos szerepet szánunk egy helyiségben, akkor figyelembe kell venni a színek jelentéseit. Meleg színek közé tartozik a sárga, amely a napfény derűjét közvetíti, a mediterrán stílusú enteriőr kialakításakor gyakran alkalmazzák. Meleg és barátságos a narancssárga, míg a barna megnyugtató és kiegyenlítő. Ha romantikus hangulatot szeretnénk teremteni, akkor használjuk bátran a viola és a lila színeket, de fontos tudni, hogy ezek hidegek. Hideg, ám megnyugtató hatású a kék szín, ráadásul a helyiség is tágasabbnak érződik tőle, ezzel szemben a piros nehéz, ünnepélyes és a helyiség méreteit látszólag szűkíti. A zöld egy közömbös szín, és a sötétebb színeket barátságosabbá hangolja.

A harsány színek csoportjába tartozó telített, eleven és merész színek segítségével a klasszikus stílusban berendezett belső terek alapvető jellemzőit lehet kihangsúlyozni, de segíthetnek egy új stílus megteremtésében. Az élénk színek energiával teli ragyogó árnyalatok csoportja, amelyeknek köszönhetően minden belső tér optimizmust, kifejezőerőt és természetes dinamizmust sugároz. Ezzel szemben a friss színek csoportja tiszta, modern, amely minden térnek levegős, világos és tágas hatást kölcsönöznek, a szabad tér gondolatát ébresztik.

A nyugodt csoportba tartozó színek tökéletesen harmonizálnak a modern stílusban berendezett belső terekkel, tonizáló és nyugtató hatásúak. A meleg színek természetesek, nyugodtak és pihentetőek, amelyek puha, otthonos hangulatot árasztanak. Aki saját környezetében mindent érzékel, tudatosan él, többet lát és nyitottabb a természetes színek és formák hatásaira, ideális háttérrel képeznek ehhez a meleg színvilág harmonikus színárnyalatai. A meleg decens kisugárzása különösen hatásosan érvényre juttatja a természetes színeket és felületeket.

*Vir: www.origo.hu***Rešitve:****Éltető színek**

1. jelentéseit
2. napfény
3. mediterrán
4. meleg és barátságos
5. romantikus
6. hideg
7. nehéz szín
8. klasszikus stílusban
9. energiával
10. tiszta
11. nyugtató hatásúak
12. pihentetőek
13. otthonos hangulatot
14. lát
15. meleg

(15 točk)

Za slovnične in pravopisne napake ne odštevamo točk. Upoštevamo tudi napačno zapisane besede, razen če se le-te pomensko razlikujejo od pravilne rešitve.

Besedilo B

Transkripcija

Jeremy Irons: Az én feladatom, hogy felpumpáljam az önteltséget

Jeremy Irons alakítja a Casanova című filmben Puccit, a Velencébe érkező öntelt püspököt, akinek az a célja, hogy megrendszeríti a fékezhetetlen nőcsábászt. Az angol színész már nem először dolgozik a városban: az Al Pacino főszereplésével készült. A velencei kalmárt is a helyszínen vették fel. A forgatás alatt készült interjúban elmondta, hogy miért csapott le azonnal a lehetőségre, hogy egy vígjátékban szerepeljen, és hogy miért élvezi különösen a velencei forgatást.

- Milyen figurát alakítasz a filmben?

- Egy püspököt, aki bíborosnak képzelet magát. Vagy inkább pápának, sőt Istennek. Az inkvizíció Velencébe küldi, hogy tisztítsa meg a túlságosan szabadossá vált várost. Nagyon elégedett magával, és végtelenül nagyra tartja a saját képességeit, miközben valójában nagyon ostoba, és a segédje jóval intelligensebb nála. A fennhéjázása mögött egy Clouseau-szerű figura bújk meg.

- Mi vonzott a szerepben?

- Nagyon viccesnek találtam, amikor olvastam, és úgy gondoltam, jó lenne vígjátékban szerepelni, mert nincs sok lehetőségem rá. Rendszerint előbb másokra gondolnak a vígjátékok esetében, akik igent is mondanak a felkérésre. Valami miatt nem úgy tekintenek rám, mint komikus színészre.

- Pucci a rossziú a filmben?

- Nem egyértelműen. Nem karikatúraszerű gazember, de olyasmi. Mondhatjuk, hogy némiképp aljas.

- Tizenöt-husz évvel ezelőtt te játszhattad volna Casanovát...

- Hát, Casanova hosszú ideig élt, és ez a film a fiatalokáról szól... De, hogy fáj-e ez nekem? Nem. Na jó, egy kicsit. De az embernek hozzá kell szoknia ezekhez a dolgokhoz, az öregedéssel együtt jár sok jó és rossz dolog is.

- Milyen a hangulat a forgatáson?

- Nagyon nyugodt és laza, baráti és támogató a légkör. Lasse [Hallström] nagyon kellemes, meleg atmoszférát teremt, amelyben mindenki a legjobbat tudja nyújtani. Szeretek így dolgozni.

- Alaposan felkészültél a szerepre Lasséval?

- Úgy alakítottuk a forgatókönyvet, hogy minél inkább kiemeljük a komikus elemeket. És persze az ember mindig alakít a szövegen, amikor már zajlik a forgatás, mert csak közben derül ki, hogy hogyan működik a jelenet. Lehet, hogy papíron jónak tűnik, de amikor az ember eljátssza, mégsem működik. Az is befolyásolja az ember játékát, hogy mi az, amit korábban már felvettek a filmből, ott milyenek a figurák. Mindig azt mondom, hogy a forgatókönyv csak akkor végleges, amikor elkészült a film utolsó vágása.

- Úgy tűnik, mostanában nagyon elfoglalt vagy, de volt egy időszak, amikor nem nagyon dolgoztál. Miért volt ez?

- Két évet kihagytam, hogy befejezzem a kastélyt (az *Írországi Kilcoe-kastély renoválását, ahol Irons és családja él - a szerk.*), aztán visszatértem, hogy megkeressem rá a pénzt. Most már készen van, úgyhogy folytatom a munkát. Nagyobb étvággal vetem bele magam a színészkedésbe most, de ahogy öregszik az ember, egyre kevesebb érdekes szerep akad. A színésznőkkel kapcsolatban erről gyakran hallani, de ez a színészekre is igaz, sőt, a rendezőkre is. Ebben a szakmában imádják az új arcokat, az új tehetségeket. Kétségtelenül egyre nehezebb boldogulni, ahogy öregszik az ember.

Vir: www.origo.hu

Rešitve:**Jeremy Irons**

1. Jeremy Irons a Casanova című filmben Puccit, a püspököt alakítja.
2. Igen.
3. Az inkvizíció azért küldi a püspököt Velencébe, hogy tisztítsa meg a túlságosan szabadossá vált várost.
4. A vígjátékban való szereplés azért tetszett Jeremy Ironsnak, mert nem szerepel gyakran vígjátékokban.
5. Pucci a filmben mondhatjuk, hogy egy aljas gazember.
6. A főhős fiatalkorát mutatja be a film.
7. A hangulat a forgatáson nagyon nyugodt, laza, baráti és támogató volt.
8. A forgatókönyvet úgy alakították, hogy minél inkább kiemeljék a komikus elemeket.
9. Jeremy Irons szerint akkor végleges a forgatókönyv, amikor elkészül a film utolsó vágása.
10. Igen volt (nemrégiben pl. két évet hagyott ki, hogy befejezze a kastély renoválását).

(10 točk)

Za slovnične in pravopisne napake ne odštevamo točk. Upoštevamo tudi napačno zapisane besede, razen če se le-te pomensko razlikujejo od pravilne rešitve.

Skupno število možnih točk pri izpitni poli 3 – slušno razumevanje je 25.

Izpitna pola 4**Izpitna pola 4A****Merila za ocenjevanje****A SPOROČILNOST**

5	Sestavek povsem ustreza nalogi. Sporočilni namen je dosežen (glede na izčrpnost in natančnost pri podajanju informacij in stališč).
4	Sestavek precej ustreza nalogi. Sporočilni namen je dosežen. Kandidat primerno razvija temo, vendar je manj izčrpen in natančen pri podajanju informacij in stališč.
3	Sestavek še ustreza nalogi. Sporočilni namen je dosežen, vendar je sporočilo manj jasno (npr. nebitveni podatki, pretirano ponavljanje).
2	Sestavek delno ustreza nalogi. Veliko zahtev ni uresničenih, mogoče je razbrati temeljno misel, vendar ima kandidat težave pri upovedovanju, razumevanje besedila je pogosto oteženo.
1	Sestavek komajda ustreza nalogi. Sporočilni namen je nejasen.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Izdelek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti. Kandidat ni napisal sestavka.

B OBLIKA**ZGRADBA**

3	Oblika je primerna.	3	Sestavek je povezan in logično zgrajen.
2	Oblika ima nekaj pomanjkljivosti.	2	Sestavek je ponekod nepovezan in pomanjkljivo razčlenjen.
1	Oblika je kljub pomanjkljivostim še vedno sprejemljiva.	1	Sestavek je kljub pomanjkljivostim še vedno sprejemljiv.
0	Oblika ni primerna. Kandidat ni napisal sestavka.	0	Sestavek je nepovezan in nelogično zgrajen. Kandidat ni napisal sestavka.

C JEZIKOVNA PRAVILNOST

5	Raba ustreznih in zahtevnejših jezikovnih struktur, napak skoraj ni.
4	Raba ustreznih in zahtevnejših jezikovnih struktur, malo temeljnih napak. ali Raba ustreznih, a preprostejših jezikovnih struktur, brez večjih napak.
3	Raba ustreznih in zahtevnejših jezikovnih struktur, veliko napak.
2	Raba še ustreznih, a preprostih jezikovnih struktur, pogoste jezikovne napake.
1	Večina povedi je jezikovno napačnih.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Izdelek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti. Kandidat ni napisal sestavka.

Ocenjevalci morajo pri ocenjevanju te izpitne pole upoštevati dodatna navodila za ocenjevanje.

4B: Daljši pisni sestavek**A VSEBINA**

5	Vsebina povsem ustreza nalogi.
4	Vsebina precej ustreza nalogi.
3	Vsebina delno ustreza nalogi.
2	Vsebina komaj ustreza nalogi.
1	Vsebina ne ustreza nalogi.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Sestavek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti Sestavek je prekratek za presojo. Kandidat ni napisal sestavka.

B BESEDIŠČE

5	Besedišče je izbrano, raznoliko in ustrezno.
4	Besedišče je raznoliko in ustrezno.
3	Besedišče je ustrezno, opazimo posamezne napačne rabe.
2	Kandidat uporablja le osnovno besedišče. Opazimo mnogo napačnih rab.
1	Nezadostno besedišče, ki preprečuje doseganje sporočilnega namena.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Sestavek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti Sestavek je prekratek za presojo. Kandidat ni napisal sestavka.

C JEZIKOVNA PRAVILNOST

5	Raba ustreznih in zahtevnejših jezikovnih struktur, napak skoraj ni.
4	Raba ustreznih in zahtevnejših jezikovnih struktur, malo temeljnih napak. Raba ustreznih, a preprostejših jezikovnih struktur, brez večjih napak.
3	Raba ustreznih in zahtevnejših jezikovnih struktur, veliko napak
2	Raba še ustreznih, a preprostih jezikovnih struktur, pogoste jezikovne napake.
1	Večina povedi je jezikovno napačnih.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Sestavek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti Sestavek je prekratek za presojo. Kandidat ni napisal sestavka.

Č ZGRADBA

3	Sestavek je povezan in logično zgrajen.
2	Sestavek je ponekod nepovezan in pomanjkljivo razčlenjen.
1	Sestavek je kljub pomanjkljivostim še vedno sprejemljiv.
0	Sestavek ni v skladu s predpisano temo. Sestavek je tako nerazumljiv, da se ga ne da oceniti Sestavek je prekratek za presojo. Kandidat ni napisal sestavka.

Sestavek, krajši od 120 besed, ocenjujemo po merilih za ocenjevanje, vendar mu od seštevka vseh točk odbijemo 1 točko. Če je sestavek daljši od priporočene dolžine, ne odštevamo točk.

Če je vsebina popolnoma neprimerna in izdelek ne ustreza nalogi, nalogo B ocenimo z nič (0) točkami.

Ocenjevalci morajo pri ocenjevanju te izpitne pole upoštevati dodatna navodila za ocenjevanje.